

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredno nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštne čeki, uradu štav. 12.652.

Slovenski emigranti.

Ni bolj brezupne usode, kakor je usoda političnih emigrantov. Odrezani od živega narodnega telesa se vedno bolj oddaljujejo lastnemu narodu in brez domovine, brez opore tavajo po tujem svetu, dokler že v prvi generaciji v njem ne izginejo. Ne visoka inteligenca, ne visok položaj in ne bogastvo ne pomagajo političnim emigrantom. Njihova usoda je brezupna, ker je nasprotje med njimi in lastnim narodom vedno večje, kontakt vedno manjši. To dokazuje zgodovina francoske emigracije in to dokazuje tudi zgodovina sedanje ruske emigracije. In to bo dokazala tudi zgodovina slovenske politične emigracije, ki jo predstavljajo samostojni demokrati. Ne sicer geografsko, pač pa po ideji, po bistvu, ki tvori politično emigracijo.

Ideja francoske emigracije je bila, da zavlada v Franciji s pomočjo tujih vlad. Za ta cilj je žrtvovala vse in pod firmo lažnjivega patriotizma so korakali francoski emigranti v pruski armadi v boj proti francoski vojski.

Čisto na isti način je postopala ruska emigracija. Na Daljnem vzhodu je stopila pod poveljstvom atamana Semjenova v japonsko službo in da vlada v Srbiji je bila pripravljena prepustiti Japonski Vladivostok in vso trgovino ob Amurju.

Ni hotela ta emigracija razumeti novih stremeljenj svojega naroda, za nobeno ceno ni hotela odstopiti od svojih privilegijev, pa najsi so ti še tako škodovali razvoju naroda, ker je poznala samo en cilj: vladati nad svojim narodom in biti v vsakem oziru gospodar nad narodom. Tako francoska ko tudi ruska revolucija pa je pomenila osvoboditev naroda od vsake nadvlade in zato je nujno moralo nasprotje med narodom in emigracijo stalno rasti in končati v državljanski vojni.

V bistvu popolnoma ista je usoda slovenskih samostojnih demokratov. Tudi oni poznajo samo en cilj: vladati nad slovenskim narodom. Oktobrsko osvoboditev slovenskega naroda so ves čas razumeli le tako, na prinese njim nadvlado. Naš narod je moral naravno to zamisel odkloniti in zato je moralo priti med njim in samostojnimi demokrati do konflikta, ki je tem bolj rasel, čim bolj so skušali naši samostojni demokrati potom tuje pomoči vladati nad Slovenijo.

Za ceno te tuje pomoči so bili samostojni demokrati pripravljene žrtvovati prav tako vse interese Slovenije, kakor so to storili francoski in ruski emigranti na škodo svojega naroda.

Pripustili so preobdajanje Slovenije, pripustili so nastop proti industrijalizaciji Slovenije, pripustili so ukinjenje vseh avtonomnih pravic Slovenije in šli končno celo tako daleč, da so nastopili tudi proti slovenstvu.

Absolutno so se oddaljili od mišljenja slovenskega naroda in prestopili so v celoti v neslovenski tabor. Kakor, da bi bili dejanski emigranti, tako so se vedno bolj oddaljevali od slovenskega mišljenja in tako je stalno padal njihov kontakt z narodom. In samo v zvezi s tem je razumeti njihov nastop proti slovenski kulturi, ki so jo obsodili kot separatistično, ker ni hotela razumeti, da bi moralo biti jugoslovenstvo njena smrt.

Usoda, ki nam je naklonila l. 1918, ujedinjenje s Srbi in Hrvati, je k sreči preprečila, da bi postali naši mladinci tudi dejanski emigranti in da bi prizadejali našemu narodu isto škodo, kakor so jo povzročili emigranti vsem drugim narodom. K sreči niso mogli postati tudi geografsko emigranti in samo zato je njih škoda manjša in ni v vsem identična z narodnim izdajstvom, dasi je vseeno velika.

Protokol o sporazumu podpisan.

PASIČ SPORAZUM ODOBRILO. — NOVA VLADA BO SESTAVLJENA V SREDO. — VLADA P. P. ODPSTOPI PO SEJI RADIKALNEGA KLUBA. — KONEC KOALICIJE MED RADIKALI IN SAMOSTOJNIMI DEMOKRATI.

Beograd, 12. julija. V soboto zvečer je podal Pavle Radić novinarjem sledečo izjavo: Danes so delegati Narodno radikalne in HSS končali s podpisom zapisnika o dosedanjih pogajanjih, ko tudi z besedilom sporazuma, pogajanja. Vse to je bilo predloženo g. Pašiću, ki je takoj in brez pripombe vse odobril. Na seji radikalnega kluba bo prečitano Pašićovo pismo, v katerem se priporoča sprejem sklenjenega sporazuma med NRS in HSS. Hrvat. seljački klub bo imel sejo

v ponedeljek, na kateri bo sporočen referat Pavla Radića o sklenjenem sporazumu. S tem je to vprašanje popolnoma in definitivno odstavljeno z dnevnega reda.

Beograd, 12. julija. Včeraj od 7. do 9. zvečer je bil Pribežević pri Pašiću v Topčiderski vili in je Pašić pri tej priliki naznanil Pribeževiću, da je NRS sklenila sporazum s HSS in je vsled tega koalicija med NRS in SDS končana.

Kako bo sestavljena nova vlada.

Beograd, 13. julija. V parlamentarnih krogih so včeraj mnogo govorili o razdelitvi portfeljev. Pavle Radić bo dobil ministrstvo agrarne reforme, dr. Šuperina min. šum in rud, dr. Nikić min. trgovine, dr. Krajač podtajništvo v finančnem ministrstvu; dalje bodo dobili radićevci še podtajniški mesti v prosvetnem in socijalnem ministrstvu. Kdo od radićevcev bo dobil poštno ministrstvo, še ni znano.

V novi vladi ostanejo vsi dosedanjí radikalni ministri. Po zbiranju radikalnih krogov bo Simonović prevzel pravno ministrstvo, Velja Vukičević prosvetno ministrstvo, ako tega resorja ne bi hotel sprejeti Miša Trifunović. Vojno ministrstvo bo prevzel general Zečević. Radikali dobijo podtajniško

mesto v min. šum in rud. V notranjem ministrstvu ne bo podtajniškega mesta. Dosedanji podtajnik notr. ministrstva Ranko Trifunović bo dodeljen k agrarnem ministrstvu kot podtajnik za južno Srbijo, Ivković za Vojvodino, Vlade Andrić za Bosno. Dobro obveščeni krogi povdarjajo, da se bodo v bodoče postavljali uradniki sporazumno. To velja v prvi vrsti za velike župane in srezke načelnike. Trdijo, da bodo radikalnim velikim županom postavljeni za pravne rešitelje radićevci in obratno. Takoj po sestavi nove vlade bodo radikalni izvedli reorganizacijo svoje stranke v Sloveniji in na Hrvaškem. Pričeli so že s pripravi in ustanovili poseben agitacijski fond. V Zagrebu bodo radikalni pričeli izdajati »Samoupravo« v latinici.

Protokol o sporazumu je bil včeraj poslan kralju.

PONOVI SESTANKI DELEGATOV.

Beograd, 13. julija. Tekom včerajšnjega dne ni nobena merodajna oseba podala precizne izjave, kako je s sporazumom. Vendar se je moglo na koncu doznati, da je sporazum gotova stvar. Sinoči je bil poslan na Bled protokol in zapisniki vseh osmih sestankov delegatov radikalne stranke in HSS. Pašić je včeraj hitro pregledal protokol in pristavil še nekaj pripomb.

Včeraj ob 12. se je vršil v kabinetu ponovni sestanek delegatov, na katerem so izgotovili zapisnik, četudi so bili oni drugi podpisani že predsedničinim. Po sestanku je bil ob 18. Trifunović ponovno pri Pašiću in ga obvestil o razgovorih. Ker so razgovori končani, sta s Pašićem sklenila, da se pošljejo zapisniki kralju na Bled.

Sinoči ob 19.30. se je vršil v predsedništvu narodne skupščine ponovni sestanek delegatov. O tem sestanku delegati niso hoteli dati nobenega poročila. Vedno je treba računati z dejstvom, da kralj želi sporazum. Ako sporazuma ne bo, tedaj bo temu vzrok izključno le ena izmed pogodbениh strank. Sami protokol vsebuje le izjave ene in druge strani, ne pa kakih pogledov na politična vprašanja. Zapisnik je sestavljen po hronološkem redu. Razen tega vsebuje politični del razne želje in predloge HSS. Ti predlogi bodo predmet razprave nove vlade.

razum, bo sledila ostavka PP. vlade. Nova vlada bo imenovana v sredo in do tedaj pričakujejo povratka kraljeve dvojice v Beograd.

ODLOČILNA SEJA RADIKALNEGA KLUBA DANES.

Beograd, 13. julija. Včeraj dopoldne so bili v radikalnem klubu zbrani gotovo vsi poslanci. Seja kluba, za katero je vladalo veliko zanimanje, je odgodena za danes. Večina poslancev je izjavila, da je pričakovati gotovih sprememb v politični situaciji in da se bo sedanja vladna koalicija danes razbila. Poslanci, zlasti prvaki radikalne stranke, so izrazili željo, da vstopijo v novo vlado vsi stari ministri.

na, kakršna je usoda vseh emigrantov. Ravno te dni se ta usoda dovršuje in življenjski interes slovenskega naroda zahteva, da bo še usoda čim popolnejša dovršena.

Za politične emigrante ni pardona!

Vsebina sporazuma.

Beograd, 13. julija. Po zbiranju političnih krogov bazira tekst sporazuma med radikali in HSS na vidovdanski ustavi in na obstoječih zakonih. Vlada mora izvesti volitve v oblastne skupščine. Uradnike na Hrvaškem in v Sloveniji bo premestila nova vlada, ki bo rešila tudi vprašanje uradnikov v ostalih pokrajinah države, kakor tudi vsa ostala vprašanja. Na ta način se bo izvršilo tudi nameščenje velikih županov na Hrvaškem.

SAMOSTOJNO DEMOKRATSKI MINISTRI SE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD.

Beograd, 13. julija. Iz radikalnih krogov doznavamo, da se samostojno demokrati ministri v svojih resorih pripravljajo na izstop iz vlade. Gotovi so že razni ukazi, s katerimi nameravajo samostojni demokrati v slučaju izstopa upokojiti svoje prijatelje. Poslanci SDS so sinoči v parlamentu govorili o nekem potrebnem spajanju posameznih skupin opozicije.

ZADOVOLJSTVO V ZAGREBU.

Zagreb, 13. julija. Vesti o uspehu pogajanj so izzvale v tukajšnjih političnih krogih najrazličnejše komentarje. Radićevci so zelo optimistično razpoloženi, medtem ko zajedničarji mislijo, da bi moglo priti v zadnjem momentu do obrata. Zajedničarji povdarjajo, da morata sporazum sprejeti Pašić in Radić in ni izključeno, da bi se mogla stvar zavleči. Splošno mnenje pa je, da moremo pričakovati sprememb v vladi. To se posebno jasno vidi pri pristaših SDS, ki so bili včeraj zelo deprimirani.

PREISKOVALNA KOMISIJA SE DANES KONSTITUIRA.

Beograd, 13. julija. Preiskovalni odbor se bo na današnji seji konstituiral. Na prihodnjo sejo bo pozvan tudi Lukinč k zaslišanju.

RAZZALJENI SAMOSTOJNI DEMOKRATI.

Beograd, 13. julija. Pri samostojnih demokratih vlada veliko ogorčenje proti radikalom radi sporazuma z radićevci. Vendar izjavljajo samostojni demokrati, da ne bodo podali ostavke. Današnja »Politika« piše sledeče: Med radikali in samostojnimi demokrati je bil svojčas dosežen pismeni sporazum, po čigar drugi točki niti prva niti druga stranka nima pravice voditi pogajanja in skleniti sporazum s kako tretjo stranko brez obojestranskega obveščenja. Radikali, trdijo sam. demokrati, so prekršili pogodbo in se pogajali z radićevci in z njimi sklepali sporazum, ne da bi o tem predhodno obvestili samostojne demokrate. Radi tega, ker so radikali prekršili sporazum, samostojni demokrati ne bodo podali ostavke, ostavljajoč radikalom, da bodo do konca nekorektni. Poleg tega se je včeraj trdilo, da bodo samostojni demokrati objavili tekst svojega sporazuma z radikali. Nekoliko vodilnih radikalov je sinoči trdilo, da so bili samostojni demokrati pravočasno informirani o pogajanjih. Ze pred enim mesecem je Pašić obvestil Pribeževića, da bodo radikali sprejeli ponudbo radićevcev za pogajanja. Pašić je ob tej priliki Pribeževiću naglasil, naj samostojni demokrati temu primerno uravnavajo svoje ponašanje. Prav tako pa so sam. demokrati pričeli ostro kampanjo proti radićevcem in v tem času se je vršilo tudi Pribeževićovo zborovanje v Sisku.

Svinčena afera.

Incident na eni poslednjih sej narodne skupščine je spravljal zopet na površje takozvano prošlulo »svinčeno afero«. Poslanec Zanič je v medključih obital ministru dr. Zerjavu, da je prejel od Jadranske banke en milijon dinarjev iz »Koroškega svinca« ter da je ta denar povečini porabil za »Jutro«. Ze na seji sami se je zavračalo poslanca Zaniča, češ, da trdi neresnico in prepričani smo, da bo mladinsko časopisje trobentalo v istem tonu, samo da bi oglušilo glas resnice.

Potrebno se nam torej vidi, da v širokih potezih predstavimo javnosti »svinčeno afero« in da dokažemo, da je imel poslanec Zanič s svojo trditvijo v bistvu prav, četudi se njegove navedbe številčno popolnoma ne ujemajo.

Kot viri nam služijo dragoceni podatki v »Slov. Narod« iz leta 1922. Dostopen pa nam je postal še drug vir. V ministrskem predstviu se nahaja akt, v katerem se nahaja oficijelno poročilo tedanjega predsedništva pokrajinske uprave za Slovenijo (predsednik minister Hribar) od meseca decembra 1922. To poročilo se bistveno krije z razkritji v »Slov. Narod«. Ima pa nekatere podatke, za katere »Slov. Narod«, oziroma njegov poročevalec ni vedel.

Lastnik svinčene rudnika v Mežici je bila tedaj »Bleiberger Bergwerks Union«. Kakor druga podjetja je prišel tudi rudnik v Mežici pod sekvstracijo. Sekvester je bil »Osrednji urad državnih montanističnih uradov« v Ljubljani. Višja sekvstracijska oblast je bil oddelek Ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani.

Deželna vlada za Slovenijo (predsednik dr. Zerjav) je kupila od rudnika v Mežici s pogodbo z dne 13. novembra 1919 — 386 vagonov svinca in sicer za namene Vojnega ministrstva države SHS. Samo pod tem pogojem, da je namreč svinec namenjen razpolagi Vojnega ministrstva SHS v Beogradu, je BBU pristala na prodajo. Kot odposlanec vlade je pri tej kupitvi posredoval tajnik dr. Andrej Drušković. Pogodbo samo je odobrila sekvstracijska oblast.

Ni znano, da bi ji Vojno ministrstvo dalo naročilo za nakup svinca ali da je ta nakup kasneje odobrilo. Uradno poročilo od decembra 1922 dvomi, da bi bilo Vojno ministrstvo ali da bi bila centralna vlada vobče obveščena o tem. Dejstvo je, da Vojno ministrstvo od nakupljenega svinca ni videlo niti enega vagona.

»Bleiberger Bergwerks Union« je stavila namenoma ta pogoj, češ da bi bila s prodajo tega svinca Nemčiji ali drugim državam oškodovana, če bi jej naša država delala konkurenco z razpečavanjem svinca v druge države.

Deželna vlada se pogoja ni držala, v sled česar je pretil naši državi celo mednarodni zapletljaj, ker je Unija grozila, čim je izvedela, da se je s svincom protipogodbeno razpolagalo in da se ga ni dalo na razpolago Vojnemu ministrstvu, da vložijo tožbo na Društvo narodov, ker se jej je na nedopusten način izvabila tolika množina svinca.

Dozdeva se, da vlada sploh ni bila imela namena dati svinca na razpolago Vojnemu ministrstvu, kajti že 26. novembra 1919, torej 13 dni po z BBU sklenjeni pogodbi, je sklenila pogodbo s posebnim konzorcijem, ki mu je dala svinca v svobodno razpečavanje. Res se je svinca prodal v inozemstvo, v Nemško Avstrijo in na Madžarsko.

Konzorciju so pripadale »Jadranska banka« (Avg. Praprotnik), »Zadruga zveza« v Ljubljani, »Lika« rudarska in industrijska delniška družba v Zagrebu (lastnik Emil Kramer, brat tedanjega ministra za trgovino dra. Alberta Kramerja) in kasneje še »Zveza Slovenskih zadrug« v Ljubljani. Konzorciju so bile torej pritegnjene tedanjim merodajnim političnim strankam pripadajoče institucije — izvzemši »Lika«, kjer je prevladoval osebni motiv — da s teh strani ne bi bilo pričakovati ugovora.

Dogovor, ki ga je sklenila deželna vlada s konzorcijem, ga je obvezal, da mora od čistega dobička pri prodaji svinca odrajtati 80% »propagandnemu fondu« za Koroško, ki ga je upravljala deželna vlada, ostalih 20% pa se porazdeli med konzorcijaliste.

Razen prvih 386 vagonov je deželna vlada od BBU kupila kasneje še 66 vagonov.

Za prvi dve partiji je plačal konzorcij prodajali BBU okroglo 24.000.000 K, prodal ga pa različnim odjemalcem po odbitku stroškov za okroglo 76.000.000 K. Čistega dobička je torej bilo 52.000.000 K.

Od tega čistega dobička je prejel Propagandni fond v smislu dogovora nekako 38 milijonov 500.000 K, ostalih 13.500.000 so si razdelili konzorcijalisti med seboj.

V resnici pa je bil ta dobiček mnogo višji. In tu pričenjajo drugo poglavje te lepe afe.

(Dalje prih.)

Glavna letna skupščina Jugosl. gasilske zveze.

Včeraj ob 10. uri dopoldne se je vršila v dvorani Mestnega doma v Ljubljani redna glavna letna skupščina Jugoslovanske gasilske zveze, katere so se polnoštevilno udeležili delegati vseh v Zvezi včlanjenih gasilskih žup. Skupščino je otvoril starosta g. Barle, ki je z iskrenimi besedami pozdravil vse navzoče delegate in pa zastopnike ljubljanskega časopisja. — Po konstataciji sklepčnosti poda kratko izbrpno predsedniško poročilo.

Jugoslov. gasilska zveza je izposlovala v preteklem letu svojim zaslužnim članom za 40 in 25-letno nepretrgano delovanje pri gasilstvu odlikovanje. V Zvezi je danes včlanjenih 92 gasilskih žup s 500 društvi, ki štejejo 18.000 mož broječo gasilsko armado. Zveza je najmočnejša tovrst. organizacija na jugu in je osnovana po vzreju gasilskih zvez severnih Slovanov. Lansko leto se je ustanovila Vseslovenska gasilska zveza, v katere predsedstvo je bil izvoljen tudi naš zastopnik, starosta g. Barle. Gasilski zlet se je vršil lansko leto v Varšavi, letos pa v Brnu, kjer se je sklenilo, da se vrši prihodnji v Ljubljani. To je bila izrečna želja delegatov iz Francije, Belgije, Českoslovaške in Poljske, ki so obljubili kar najštevilnejšo udeležbo. Kongres se bo vršil 1. 1930. Toda danes je še pre zgodaj o tem razpravljati, ker nas loči še dolga doba 5 let. Kako vzorno in priznано je delo Jugoslov. gasilske zveze, dokazujejo najbolj živo in verno številna vprašanja in prošnje drugih inozemskih in tuzemskih organizacij, ki se vedno obračajo na Zvezo za strokovno mnenje in nasvete. Zadržali se vsem, ki podpirajo gasilstvo na ta ali oni način, posebno pa časopisju, ki gre vedno rado z veseljem na roke, čemur pritrjuje zborovalci z glasnim odobravanjem.

Obenem se je odposlala s skupščine Nj. Vel. kralju Aleksandru udanostna pozdravna brzojavka.

Nato je podal tajniško poročilo zvezni tajnik g. Hojan, ki je v daljšem govoru opisal delovanje Zveze v preteklem poslovnem letu. Na novo je bilo ustanovljenih 47 gasilskih društev in 4 gasilske župe, med katerimi je bila ustanovljena matijanska župa v Premurju radi tega, ker se je moralo iz Zveze izključiti mursko-sobotsko župo, ker se ni pokoravala pravilom JGZ in radi madžarstva, ki vlada v njej. Uradno je bilo razpuščeno eno samo društvo in sicer: Sv. Lenart v Slov. Goricah, vendar pa se je takoj nato ustanovilo na istem mestu novo društvo. Za sprejem v Zvezo je zaprosilo 24 nemških društev iz kočevskega okraja, vendar jim je morala Zveza sprejem odbiti, ker niso hotela pristati niti na nekatera osnovna pravila Zveze, kot na pr.: Slovensko poveljevanje in uradovanje. Ljubljanska oblast šteje 286 gasilskih društev in 19 žup, mariborska pa 216 društev in 15 žup. Čuti se živa potreba, da se stopi v čim ožje stike s srbiskimi gasilskimi četami, ki so se zelo slabo organizirane, v Južni Srbiji jih pa sploh ni. Skupno delo bo pa povečalo agilnost organizacij, kar je razvidno že iz dosedanje prakse pri nas.

Z zlato kolajno za 40-letno službovanje je odlikoval kralj zaslužne gasilce trikrat: Decembra meseca 80. januarja 43 in maja 19 mož. Srebrno kolajno je dobilo 609 gasilcev. V tem številu pa ni všeto zvezno starešinstvo 7 oseb, ki je bilo odlikovano posebej.

Pri pristojnem ministrstvu se je izposlovalo kolkovno olajšavo 5 Din na vloge, dočim se tega ni moglo doseči za kolke 20 Din na rešitev in prilogo. Ljubljanska železniška direkcija je šla Zvezi vedno na roko ter ji dovoljevala vse po zakonu dopustne vozne olajšave.

Nadalje konstatira tajnik v svojem poročilu, da se v številnih slučajih prošnji Zveze ni rešilo, ker se je izjavilo ministrstvo kakor tudi oba velika župana ljubljanske in mariborske oblasti nekompetentnim za rešitev, oblastne skupščine pa še danes ne poslujejo.

Po zaključnem poročilu se je razvila k zapiski stvarna debata, v kateri se je obravnavalo tudi vprašanje carine na uvožene gasilske potrebščine. Podstarosta g. Turk obljubi, da bo podvzel vse mogoče korake na pristojnih mestih, da se oprosti carine uvoz gasilskih potrebščin.

Na predlog staroste g. Barleta se izreče tajniški soglasna zahvala.

Nato je bil per acclamationem izvoljen sledeči odbor in razsodišče: Starosta Barle, I. podstarosta dr. Bergman in II. Josip Turk, tajnik Hojan Janko, namestnik tajnika Speglič, prisednika Vengust in Rakuše; preglednika računov Majcen in Pristovšek, namestnik Rojina Ivan.

V razsodišče so bili izvoljeni trije člani, ki glasom pravil ne smejo biti v odboru: Predsednik Fr. Pristovšek, prisednika Jeločnik Avg. in Stuhec.

Ker je českoslovaška gasilska zveza imenovala svojim častnim članom tri naše gasilce in enako je poljska zveza imenovala častnim članom našega starosta, g. Barleta, sklene občni zbor na predlog odbora, da se imenujejo častnim članom Jugoslov. gasilske zveze predsedniki gasilskih zvez: Českoslovaški Seidl, Moravske Vozab in Poljske Chomiz. Radi tega je sklenil občni zbor dati izdelati diplome in odznake, ki se odposljejo omenjenim odlikovancem. Obravnavalo se je še razna druga stanovska vprašanja kot: enotnost kroja, ustanovitev enotne gasilske organizacije, novi signali, službeni pozdrav, glavni zlet drugo leto itd.

Blagajniško poročilo izkazuje 56.082,58 Din dohodkov, 29.594,94 izdatkov, torej znaša prebitok 26.487,64 Din. Podporni sklad znaša 66.128,76 Din.

S tem je bil dnevni red, sestojel iz 17 točk, izrpan in je ostalo le še zadnje vprašanje: raznoterosti in samostojni predlogi.

Predlog, da se uvedejo zimski tečaji o administrativno tehničnem vodstvu, se zavrne, ker je njegova realizacija nemogoča radi prevelikih stroškov. Sklene se poslati spomenico velikemu županu, da naj v bodoče rešuje vloge in prošnje za srečolov in slično srezki poglavar in ne več ministrstvo, ker je dosedanja praksa pokazala nesmiselnost takega, prevestno izvajanja centralizma. V gasilskih vrstah se pogrča v prvi vrsti našo inteligenco, ki bi morala vstopiti v gasilsko društvo — to bi bilo posebno potrebno v Mariboru, Celju in Ptuj, kjer nemški element prevladuje. V to svrhu se je obrnila organizacija na podružnico našega prvega narodno obrambnega društva Jugoslovanske Matice v Ptuj, ki je obljubila svojo pomoč.

Nato je zaključil starosta g. Barle v najlepšem soglasju in složnosti vršečo se letno skupščino.

Politične vesti.

— Kako so poročali? Ves teden so pisarili mladinski listi, da je popolnoma izključen sporazum med radikali in radičevci in ves teden so lagali svojim vernikom in jim prikrivali resnico. Končno je bila resnica le močnejša in v soboto popoldne so se pričele kritične ure za mladine in njih zapeljance. V soboto popoldne je nakrat konsterniral »Slovenski Narod« svoje bralce z vestjo, da dobe radičevci 4 ministre, v nedeljo dopoldne pa je »Jutro« dopolnilo nesrečo in sporočilo, da stojimo »Pred novo vlado RR.« Tako so prešli bralci mladinskih listov na nedeljo zaslužen klofuto, ker so ves teden verovali mladinskim listom. — Temu nasproti pa bodi konstatirano, da smo pred enim tednom ugotovili, da je prehodna vlada izključena in da bo vlada RR upostavljena še v tem zasedanju skupščine. Tako smo tudi v tej stvari informirali svoje bralce pravilno in jih obvarovali pred vsakim razočaranjem.

— Nedeljsko popoldansko glasilo mladinske stranke je poročalo, da je izključen, da bi bil g. Svetozar Pribičević pripravljen sodelovati z radičevci. Zakaj je bilo potem mladinsko popoldansko glasilo tako neinformirano, da je še par dni preje pisalo, da je vsaka kombinacija brez samostojnih demokratov izključena. In kako to, da je še par dni preje sam g. Svetozar Pribičević pisal v »Vremenu«, da ima garancije, da se ne mišli na kombinacijo z radičevci brez samostojnih demokratov. Lepa je bajka o lisici in kislem grozdju, če jo človek ne mora okusiti na lastni koži.

— Logika in mladinska politika. Ze večkrat smo imeli priliko, da smo opozorili na nelogično politiko mladinov. Da se je ta lastnost mladinske politike sedaj, ko so doživeli popoln polom, posebno pokazala, je le naravno. Tako pišejo samostojni demokrati v vnešenih besedah, kako da je zmagala politika »nacionalnega« bloka, a obenem jim je hudo, da so radičevci s popolno »kapitulacijo« to zmago omogočili. In kako bi jim ne bilo hudo, ko pa je »nacionalni« blok tako sijajno zmagal, da je sploh prenehal obstojati. In kar je še najhuje: račun plačajo edino samostojni demokrati! Kako naj bi potem ostali mladini še logični, ko pa je izpadla politika za nje tako neverjetno »nelogična«!

— Na lastno zahtevo pride dr. Lukinić pred preiskovalno komisijo piše od svinčene fonda podprto »Jutro«. Zakaj pa so potem samostojni demokrati poslanci branili ministra Lukinića? Zakaj ga je branil g. dr. Zerjav? Če je minister Lukinić res sam hotel, da pride pred preiskovalno komisijo, ali ni bilo potem najbolj logično, da bi dejali tudi samostojni demokrati naj bo njegov prošnji ustreženo, ne pa da so glasovali proti temu, da pride pred preiskovalno sodnjo. Kaj misli od svinca obtoženo »Jutro«, da so ljudje res tako naivni, da ne bi vedeli, kaj je to lepa gesta? Kljub dr. Zerjavovi obrambi, kljub dr. Palečekovemu govoru, kljub strastni agitaciji samostojnih demokratov med radikali, da ti glasujejo za prost prehod seje na dnevni red, je bil dr. Lukinić vendar izročen preiskovalni komisiji.

— Kultura samostojnih demokratskih poslancev. Na četrtkovni seji narodne skupščine so bili med drugim zabeleženi sledeči medključni samostojnih demokratov: Sv. Pribičević: Ova gospoda, ki se poslužuje takih laži in kleveč ne zasluži drugega (ko da se jim reče ordinarni lažnik, tako je namreč malo preje tituliral g. Pribičević poslanca Zaniča, op. ured.) in jaz obžalujem te neparlamentarne izraze in prosim narodno skupščino, da mi oprost. In kmalu nato je dokazal g. Svetozar Pribičević, kako zelo obžaluje te neparlamentarne izraze s tem, da je tituliral poslanca Zaniča vnovič z »lažnikom«, lo-povom in lopovlukom. — G. dr. Zerjav pa je zaključil Zaniču: In to je laž. Zopet si lagal. Zopet lažeš! Vse pa je prekosil oče Valerijan Pribičević s sledečim medključem: Pridi sem bližje, pa reci, k... ena, tu, da se pogledamo, kakor pravi narodna pesem. — Komentar k vsemu temu naj napiše »Jutro«.

— Značilno. V nedeljo sta imela »Slovenec« in »Jutro« enako naslovljeno usodno brzojavko. Razlika je bila le ta, da je »Slovenec« še dostavil vesti o novi RR vladi vprašaj, dočim je »Jutro« že izgubilo vsak up. Zdi se nam, da je »Slovenec« čisto po nepotrebnem pokazal z vprašanjem, da je sedanja rešitev zanj tako neugodna, da bi razočarani njegovi pristaši smeli z ozirom na vprašaj še upati.

— Češka volilna reforma. Praškemu parlamentu je bila te dni predložena cela vrsta zakonskih načrtov, med njimi tudi volilna reforma. Po tej volilni reformi bo imela Českoslovaška 300 poslancev, dočim jih je imela sedaj nekaj manj. Najvažnejša določba nove volilne reforme je, da dobi mandat samo tista stranka, ki je dobila v enem volilnem okraju vsaj en mandat in v vsej Českoslovaški vsaj 2 odstotka oddanih glasov. Ker je v Českoslovaški med 7 milijonov volilcev in volilk, bo torej potrebnih za izvolitev poslanca najmanj 140.000 glasov. Majhne stranke so s tem obsojene na neuspeh. Nadaljnja važna določba je, da izgubi poslanec, ki izstopi iz stranke ali ki je iz stranke izključen, svoj mandat. Enako izgubi mandat poslanec, ki noče priseči na ustavo ali kdor ne bi smel biti poslanec po inkompatibilnem zakonu. Volilno sodišče razsodi, če je bil poslanec pravilno po statutih stranke izključen. — Opozicijske stranke so seveda vsled novega volilnega reda, ki favorizira močne vladne stranke, zelo ogorčene.

— Maroški dogodki. Kooperacija francoske in španske armade se je pričela s poizvedovalno akcijo pri Lugos. Splošno se misli, da ne bo kooperacija med Španci in Francozi velika. — Glede Tangerja ni bilo mogoče doseči od Anglije nobenega pristana.

ka. Je očitno, da Anglija vsled Gibraltarja ne trpi Francije kot sosedkinje tega važnega mesta. — Z Abdelkrimom so pričeli Španci neoficijelna mirovna pogajanja. Govori se, da se tem pogajanjem pridruži tudi francoski delegat. Pogajalo bi se na podlagi neodvisnosti Rifa in priznanja maroškega sultana. — Poročilo govore, da hoče Abdelkrim na vsak način zasesti Fez. V ta pravce so usmerjeni vsi njegovi napadi. Po vestih iz Tangera se je Abdelkrimu posrečilo prodreti do železnice Taza—Alžir in bi bil Fez odrezan od Alžirja. — Francosko uradno poročilo pravi, da je pri Tazi prekinjeno stanje vpostavljeno. Taza je še vedno v francoskih rokah. — Vrhovni poveljnik maroških čet general Naeuin je izjavil, da ne bo zahteval od vlade ničesar izrednega in da bodo redni transporti vojske zadostovali. Nikakor se ne sme sovražnika podcenjevati, toda enako napačno je videti v njem drugega Atilo. Čas, metode in trdna volja bodo privedle do zmage.

— Nemški protest v Moskvi. Nemška vlada je poslala sovjetski vladi vsled smrtnih obsodbe nad nemškimi dijaki protestno noto, v kateri pravi, da je bilo postopanje sovjetskega sodišča tako nezadostno, da je treba smatrati obsodbo kot neosnovano. Nemška vlada je mnenja, da se s tem procesom postavlja nemško-ruska zveza na preizkušnjo in zato pričakuje nemška vlada, da bo Moskva smrtno obsodbo anulirala.

— Kitajski dogodki. Poveljnik kitajskih kadetov v Hango je izdelal načrt, kako bi z žrtvovanjem 1000 kitajskih vojakov in ruskih letalcev zasedel v treh minutah evropsko naselbino v Kantonu in velikobritanske v Kaolonu. Načrt je bil odkrit. — Nasilja proti delavolnim delavcem se nadaljujejo. Veliko število delavolnih delavcev v Šangaju je bilo napadenih, prenešenih v kitajski del mesta, kjer so bili pretepeni in mučeni.

— Predsednik Coolidge je odpoklical državne tajnika Kelloga z dopusta ter se s njim posvetoval glede sklicanja posebne kitajske konference, ki da je vsled napetosti položaja neizvedljiva. — Šangajska mestna uprava je odklonila vsaka pogajanja z diplomatskim zborom, ker se uprava pogaja samo s svojimi davkoplačevalci. Vseled tega je enomogočeno, da bi pričela od veselih imenovana komisija za preiskavo šangajskih dogodkov delovati.

— Vojna dolžnost dijakov na Poljskem. Pred kratkim je bil sprejet na Poljskem zakon, glasom katerega imajo zadostiti vsi dijaki vojni dolžnosti do 26. leta. Vseled tega je bilo vpoklicanih n. pr. a varšavske univerze 350, z visoke politične šole pa 150 študentjev. Z ozirom na to, so se obrnili rektorji na ministra prosvete s prošnjo, da izvrševanje zakona ukine, dokler ne pride do druge zakonske določbe. Tudi dijaki so radi novega zakona zelo nezadovoljni. Sklicali se vsi protestnih shodov.

Mnogokratni morilec Angerstein.

Dramatični trenutki pri zasliševanju pri.

Angerstein misli tako, kakor opica v kletki, ki pravi, »kako je dobro, da so vsi ljudje za mrežo«. Iz poteka obravnave rezultira, da gleda preko tribunala, porotnikov in invidenec s preziranjem, ker je mnenja, da vsi skupaj niso v stanu prodreti v globočino njegove pobožne duše. T akonstatacija nikakor ne bazira samo na zasliševanjih, ne Angerstein je napravil par opazk, ki razodavajo nedvomno to njegovo naziranje. Ako smo govorili pravkar o njegovi pobožni duši, tudi to ni mišljeno ironično. Ta množestveni morilec je trdno prepričan, da je bogabojez človek. Smehljaje gleda proti nebu. Neki izvedenec je menil, da igra Angerstein komedijo, in do gotove meje je to tudi resnica. Kljub temu je pa obtoženec tudi človeška uganka. Distanca od normalnih možgan do njegovih je velikanska.

V sredo zjutraj se je pričelo zasliševanje priči, ki so z Angersteinovimi žrtvami v sorodu. Zalosten kapitel. Iz številnih izpovedi rezultira samo nekaj bistvenih točk. Tako izpove oče umorjenega Geisa, da ni njegov sin nikdar o tem govoril, da je dobival pri Angersteinu kavo. Obtoženec je trdil nasprotno — očitno zato, da bi motiviral, na kak način je prišel Geis v kuhinjo. Zakonec Kiel sta mnenja, da je Angerstein pripravljaj umore že dolgo časa. Zakaj, njiju sin, umorjen pisarniški pomočnik Kiel, je povedal čudne stvari. Angerstein je trdil celo, da je moral ponoči že večkrat odpoditi vlomilce. Te mistične avanture smatrata priči mogoče ne po krivici, kot glavni coup obtoženca.

Vrtnar Darr, mož sredi petdesetih let, je izgubil svojega prvega sina v vojski, drugega pa mu je ugrabil Angerstein. Sibe se mu kolena, in sesti mora. Dramatično opisuje, kako je pripovedoval njegov sin zjutraj, na dan svoje smrti, da je imel strašne sanje. »Nesar drugega ni videl kakor kri«, je vedno ponavljaj. Pozneje se je izrazil sin: »Angerstein ima nov načrt, oče, ti moraš iti enkrat k njemu.« Nato navaja priča še nadaljne zelo važne stvari. Gospa Angerstein se je na primer izrazila napram mlademu Darru: »Imam sigurne občutek, da se mi bo kmalu nekaj pripetilo.« Dalje je klicaj obtoženca oba vrtnarska pomočnika Darra in Geisa že več dni, popolnoma v nasprotju s svojo prejšnjo navado, skoro vsako uro v hišo. Priča domneva, da je Angerstein obdava takorekoč »trental«, da bi se v danem trenutku nemudoma odzvala, ako bi jih poklicali.

Nato pride črnooblečena gospa umorjenega Dithardta v dvorano. Voditi jo mora sodni sluga. Prizor je tako pretresljiv, da si brišejo ljudje ne samo med občinstvom, marveč tudi na porotni klopi, oči. Predsednik naredi kratko. Sicer pa gospa Dithardt ne ve mnogo povedati, zato jo kmalu odpusti. Angersteinov obraz ostane nepremičen, kakor izklesan iz kamna. Predsednik: »Obtoženec, vidite to gospo v njeni tugi: ali ni mate ničesar reči?« Angerstein: »Ne! Ko

Dnevne vesti.

ZAKAJ TA MOLK?

Ni še doživela naša skupščina večje senzacije, kakor je bil rezultat glasovanja o obtožbi opozicije proti ministru Lukinici, ko je bil predlog opozicije sprejet s 138 proti 103 glasovi. Senzacija je bila tem večja, ker so glasovali za predlog opozicije tudi radikalni, pa čeprav so bili tedaj še v koaliciji s stranko ministra Lukinici.

Vsi jugoslovski listi so zato na široko poročali o tem glasovanju, ki je za Jugoslavijo nad vse razveseljivo, ker dokazuje, da smo prišli vendar enkrat do tiste dobe, ko velja tudi za ministre zakon in se ta uporabi brez pardona tudi proti njim, če so krivi.

Samo »Slovenski Narod« je edina izjema med vsemi jugoslovskimi listi, samo »Slovenski Narod« je tisti žalostni list, ki o tem glasovanju ni poročal.

Zakaj ta molk? Ali je »Slovenski Narod« nezadovoljen, da obstoji tudi zakon o ministrijski odgovornosti in da ga skupščina proti krivim ministrom uporablja?

Ali pa ima »Slovenski Narod« druge vzroke, da prikriva svojim bralcem, da se je izrekla skupščina proti dr. Lukinici?

Ali pa mar »Slovenski Narod« o tej stvari ne sme poročati, ker je bil mogoče tudi on deležen dobrot iz afere Thurn-Taxis?

Ali je treba to slednje vprašanje podčrtati?

Kakor čujemo, se je še zadnji teden zelo trudil bivši minister, g. Anton Kristan, da ostane vlada »nacionalnega« bloka še nadalje na krmilu, ker da niso radičevci dovolj zanesljivi monarhisti. Ker je bil ta trud brez uspeha, naj vsaj ne bo pozabljen.

Popoldanskemu glasilu skrahirane mladinske stranke žal s polemiko ne moremo ustreči, kadar argumentira s psovskami ko »magarici«. Zato naj bo samo zabeleženo, da so postali gospodje pri »Slov. Narodu« zeleni od jeze in rdeči od sramu, ker smo ugotovili, da je roman »Razpad carstva« ne samo glup do skrajnosti, temveč tudi vseskozi avstrijskantski. Za »državotvorne« v opoziciji pač dvakrat neprijetna konstatacija.

Govori se tudi, da je dobil neki visok uradnik od mladincev pred kratkim povelje za neko stvar, ki ni ravno preveč dišala po zakonu. Dasi je bil dotični gospod uradnik ves čas naravnost neoprostljivo ubogljiv mladinskemu povelju, je vendar odklonil izvedbo povelja, ker je čutil, da prihajajo novi časi. Novo spoznanje dotičnega visokega uradnika zelo spoštujemo, toda zdi se nam, da je prišlo malo prekasno.

Macafizelj dobil naslednika. »Duhoviti« Macafizelj je dobil konkurenta, ki je njegov vreden vrstnik tako glede »duhovitosti« in stila, kakor glede srčne kulture. Včerajšnjem »Jutru« se norčuje v članici z naslovom »Sredstvo zoper zapore iz človeka, ki je obsojen na smrt, pa bi se eksekuciji rad izognil s tem, da se sklicuje na svojo naduho. Tako postopanje je surovo. Iz človeka, ki je obsojen na smrt, se dostojen človek ne norčuje.

Praznovanje francoskega državnega praznika. Danes dne 14. julija praznuje francoska republika svoj državni praznik. Naš narod, kateremu je bil in je hrabri in močnejši francoski narod v najtežjih prilikah najboljši in najzvestejši prijatelj in sobojnik, praznuje ta praznik z njim ter se raduje močnega poleta francoskega dela in duha. Ta svoja bratska čustva pa uveljavimo ta dan najlepše s tem, da prispevamo vsak po svojih močeh darove v prid »spomeniku hvalečnosti Francoski«, ki se ima po plemeniti zamisli beograjskega glavnega odbora postaviti v Beogradu. Nabrani prispevki naj se blagovolijo do 20. julija poslati velikemu županu ljubljanske oblasti.

Kredit za popravilo telefonskih prog. Ministrstvo pošte in telegrafije je odobrilo kredit 100.000 Din za popravilo telefonskih prog Beograd—Skoplje in Beograd—Sarajevo, odobrilo bo tudi kredit za popravilo telefonske linije Zagreb—Split.

Zakon za zgradbo uradniških stanovanj. Ministrstvo za socialno politiko namerava izdelati zakonski načrt za zgradbo uradniških stanovanj.

Trgovska akademija v Beogradu. V Gradbenem ministristvu je izgotovljen načrt za zgradbo nove trgovske akademije v Beogradu, ki bo stala na oglu Cetinske in Hilendarske ulice.

Cesta Zemun—Novi Sad. Za popravilo državne ceste Zemun—Novi Sad je odobrilo ministrstvo javnih del kredit 140.000 Din. Dela se prične 15. t. m.

Vandalizem. Razposajeni ponočnjaki so te dni izruvali pred restavracijo Bellevue dve palmi ter razrezali pet oleandrov. Ako se drevesca posuše, bo imel lastnik okrog 6000 Din škode.

Boj med mestnim odborom za pobijanje draginje in gostilničarji v Zagrebu. Med zagrebškimi gostilničarji in mestnim odborom za pobijanje draginje je prišlo do hudega konflikta. Gostilničarji so razžaljeni izjavili, da odklanjajo odslej vsako doselovanje z mestnim odborom. Kakor se poroča iz njihovih krogov, so sklenili, da bodo zaračunavali kljub vsem sklepom mestnega odbora za pobijanje draginje cene, ki se jim bodo zdele primerne z ozirom na 25% dobiček ter da so pripravljeni nastopiti na eventualne tožbe tudi pred sodiščem.

Promocije. Na praški univerzi je bil promoviran za doktorja medicine g. Stane Tavčar iz Ljubljane. — Na gospodarski fakulteti v Zagrebu je položil g. Ivan Zaplotnik z Jezerskega diplomski izpit.

Promocije. Na tehniški visoki šoli v Pragi so napravili Ivan Gorše iz Medvoda in Slavko Trobej iz Šoštanj. Za doktorja medicine so bili promovirani na praški univerzi gg. Jožef Lajs iz Zaleca, Zdravko Sodja iz Radovljice in Stane Tavčar iz Šiške.

se razpravlja vprašanje, ali je odrezal Angerstein vodovod od svoje hiše, da bi preprečil gašenje, pride do prepira med obtoženecem in pričo Breuerjem. Samo on je imel ključ do pokrova basina. Tega on niti ne laži, toda sklicuje se na to, da en sam človek tega pokrova ne more vzdigniti. Breuer se mu smeji v obraz. Obtoženec napravi z roko neokretno gesto. Zopet je doživel poraz.

Čudno je, da je vse ljudi, ki jih je Angerstein na dan umora za kratke čase vzel v svojo hišo, prevzel strah. Vsi so ugotovili pri njem neko čudno zmedenost, podvzeli pa niso ničesar. Pri priči Daemerichu, robustnemu možu, je bil občutek, da se nahaja v strahotni okolici, tako velik, da je sklenil še med pogovorom, da bo dal Angersteinu, ako mu pride preblizu, s čevljem brc v trebuh. Daemerich je imel pred leti kot zidar opravka v neki blaznici. Tam je videl tudi blazne ljudi. Angerstein napravi nanj podoben utis, kakor blazen človek. Oba državna pravdnika skočita pokonci ter izjavita, da ni mogoče ugotoviti tekem deset minut trajajočega razgovora, če je kdo prisojen. Zgovornik ne polaga na to nobene važnosti. Zgoduje mu, da je dejal priča Daemerich spontano: »Pri Angersteinu nekaj ni v redu.« Končno ta moment tudi zadostuje za podkrepitev trditve, da gre za neko gotovo omračenje uma. Zadnje besedo o tem imajo seveda izvedenci.

Nato zasliši sodni dvor več prič, ki so govorile z Angersteinom popoldne na dan umora v Haigerju. O kaki razburjenosti ni bilo pri njem ničesar opaziti. »Bil je prav tak, kakor sicer,« izjavi neka priča. Na pošto je šel Angerstein po pisma. Uradnica ni ničesar posebnega opazila na njem. Priča Wagnerja je vprašal obtoženec izrecno po naročilu svoje gospe, kakšno je stanje njene hišre, ki je pravkar porodila. Medtem je ležala gospa Angerstein z devetimi ranami, prizadejanimi s lovskim nožem, v prsih, mrtva v postelji. Obtoženec se ne spominja ničesar. Ne spominja se nikdar, kadar je treba dokazati, da je skušal na dan umora pri več ljudeh vzbuditi mnenje, da so umorjeni še živi. Angersteinovo omračenje duha je vsaj zelo komplicirane narave. Nemogoče je presumirati, da je bil Angerstein v času dejanja pri popolni in jasni zavesti; to pa radi monstruoznosti dejanja in vendar so nekateri Angersteinove šahovske poteze popolnoma jasne. Ali je izvedel te šahovske poteze v megli tipajoč? Čemu pa brava?

ANGERSTEIN PRIZNA.

Pri obravnavi dne 10. t. m. je bila posebno zanimiva izpovedba Angersteinovega brata, ki je izjavil, da je stara mati umrla na blaznosti ter, da je bil tudi stari oče čudak. On sam je moral kot otrok spati vedno pri svojem starem očetu in, ko se je nekega dne prebudil, je ležal stari oče mrtev poleg njega. Angersteinov oče je bil najprej mizar, potem rudar ter je bil jako priden človek. Imel je 10 otrok. Obtoženec je bil sedmi. Ko se je vrnil iz ujetništva, je obiskal svojega brata ter izvedel pri tej priliki, da se počuti njegova gospa zelo slabo. Hujšala je bolj in bolj, tako da je končno bila podobna skeletu. Njegov brat je bil radi bolezni svoje žene zelo obupan. Ko je priča zakonsko dvojico pozneje zopet enkrat obiskal, je dobil utis, da vlada med možem in ženo popolna harmonija. Za obtoženecem bratom je bil zaslišan policijski predsednik Wagner, ki je pripravil Angersteina do priznanja. Pripovedoval je, da je stopil Angersteinu, ko ga je izpraševal o 20 tih roparjih od strahu pot na čelo. Pravi, da je končno svetloval obtožencu, da naj olajša svojo vest napram kakemu članu svoje rodbine. Poklicali so potem Angersteinovega brata. Ko ga je Angerstein zagledal, je dejal: »Pljuni pred menoj.« Policijski asistent Reichert, ki je zasliševal Angersteina glede vzrokov, ki so ga dovedli do denjenja, je izpovedal, da je dejal Angerstein: »Hotel sem, da umro vsi oni, ki so storili moji ženi kaj hudega.« Nato pokliče še enkrat Angersteinovega brata, ki izpove na tozadevno vprašanje, da mu je brat pri drugem obisku odkritostno priznal, ko je odšel policijski komisar: »Da, jaz sem morilec. Vseh osem sem umoril. Molj za me. V pekel bom prišel.«

Nato so bili zaslišani zastopniki tvrde, pri kateri je bil Angerstein nastavljen, ki so izpovedali za Angersteina obremenilno. Sodni kemik je izjavil, da je bilo sezganih v Angersteinovi vili nedvomno več trgovskih knjig. Nato je bila obravnava preloženja. Sodba se izreče najbrže za danes zvečer.

Dopis.

Zagorje ob Savi. Tukajšnji državotvorni demokrati, bivši slebri medvojne avstrijske soldateske, ki so oškodovali s svojim avstrofilstvom zagorsko občino za ogromne vsote vojnih posojil, so prišli vnovič do sapa. Dočim se pri zadnjih občinskih volitvah vsled znanih medvojnih afer niso upali niti sestaviti svoje volilne liste, so čutili danes dovolj močne ter so v svoji naivnosti pozabili na obrtnike in gospodarje, ki so jih pri zadnjih občinskih volitvah izigrali ter vrinili na škodo vsega obrtnega in gospodarskega življa svoje pristaše v obrtno gospodarsko listo, tako, da je bila v resnici zastopana sama SDS ne pa obrtniki in posestniki. Toda gospodom povemo, da bodo volili volili le one ljudi, kateri jih bodo v resnici zastopali. Dalje jim prijazno sporočamo, da njihova dejanja še niso pozabljena ter bomo tudi v bodoče skrbeli, da se ne pozabijo. Ako naši skromni opomini ne bodo zadostovali, bomo imenoma navedli predlagatelje vseh vojnih posojil ter tudi junake nabiralec zlata za avstrijske vojne svrhe, ki so s ponosom nosili na prsih avstrijskega orla ter pobirali našim ljudem prstane iz rok itd. Tudi opozarjamo vse prizadete, da bo trajala sedanja moč SDS morda le še kratek čas ter ni treba prav nikakega klečeplazenja! Možje pokazite svoje prepričanje.

Novi živinozdravniki. Na veterinarski fakulteti zagrebške univerze so bili promovirani veterinarji Ivan Kapus, Josip Drolf, Alojzij Sepic, Josip Nardin, Boštjan Kordaš, Josip Kelc, Marko Karič in Valentin Resman.

Iz državne službe. Premešeni so: komisar finančne kontrole Anton Cesnik iz Ljubljane v Sarajevo, carinik Franjo Eržen iz Ljubljane za blagajnika carinarnice v Novi Sad, carinik Julij Jelenc iz Beograda za knjigovodjo v Novi Sad, pomočnik skladiščnika Ernest Černac iz Maribora k carinarnici v Zagreb, carinik Gliša Malešević iz Maribora v Zagreb in carinik Metod Veje iz Maribora v Zagreb; imenovana sta carinika Fran Pajtlar in Emil Aljančič za knjigovodjo ljubljanske carinarnice.

Glasbena Matica v Mariboru razpisuje za svojo šolo učitelja za violino. Zahteva se dovršeni konservatorij z učno prakso; prednost imajo ob sicer enakih ocenah prosilci, ki so usposobljeni kot dirigenti. Prošnje z osebnimi, študijskimi in morebitnimi službenimi dokazili naj se vložijo na odbor Glasbene Matice v Mariboru do 14. avgusta. Plača se odmeri kakor državnim uradnikom iste stopnje z 10% dodatkom. Služba se nastopi 15. septembra.

Opiti proces. V Daytonu se je pričel v petek kuriozni opiti proces zoper prof. Scopa. Sodnik je prišel k obravnavi s svetim pismom v roki. Porotnikom so bila stavljen med drugim tudi vprašanja, nanašajoča se na sveto pismo in na Darwina. Porotno sodišče obstoji iz 10 kmetov, enega delavca in enega sodnika.

Komunistična demonstracija proti draginji v Parizu. Te dni so priredili komunisti v Parizu veliko demonstracijo proti draginji. Demonstranti so nosili po mestu table z napismi proti podražanju živila.

Izprtie delavcev v Tržaškem tehničnem etablismaju. V petek je izprla direkcija Tržaškega tehničnega etablismaja vseh 25.000 delavcev. Kljub temu ni prišlo do nikakih pogajanj.

Uspehi Amundsenovega poleta na severni tečaj. O uspehu Amundsenovega poleta na severni tečaj piše neki holandski geografski strokovni list med drugim sledeče: Ako smatramo Amundsenov račun kot popolnoma zanesljiv, se je približal raziskovalec severnemu tečaju na distanco 250 km. Da ni dosegel severnega tečaja, je mogoče za njega samega velikega pomena, s stališča znanosti je pa to dejstvo popolnoma irelevantno. Strogo vzeto ni podal njegov polet, kolikor je dosedaj znano, nobenega direktnega pozitivnega znanstvenega rezultata. Par sto kilometrov, ki bi jih bil preletel nad neraziskanim Beaufortskim jezerom, bi bilo večje važnosti. S svojima aeroplanoma Amundsen preko severnega tečaja ne bi bil mogel priti niti do rtiča Kolumbije. Toda nekaj je sedaj ugotovljeno: Za vožnjo od Spitzbergov do tečaja in nazaj bi bilo treba več benecina, kakor ga je mogoče vzeti na najmodernejših aparatih.

Mici Lederer po proglasitvi mrtne obsodbe. Mici Lederer je sprejela, kakor smo poročali, smrtno sodbo popolnoma mirno. Imela je še toliko moralne moči, da je govorila po proglasitvi s svojim zagovornikom smehljajoč se. Ko pa se je vrnila v celico, jo je energija zapustila. Padla je na »pričnico«, se prijemala za glavo ter bulila topo predse. Njena sojetnica, Bogumila Oreskovic, ki je obsojena radi roparskega umora na dosmrtno ječo, je hotela k njej ter jo vprašala, kaj se je zgodilo. Mici Lederer je nekaj minut molčala, nato pa je zaječala: »Na smrt sem obsojena«. Več ni hotela povedati. Sebe proti večeru je dejala nenadoma: »Se vedno ne morem verjeti. Gusti je vsega kriv!« Okrog polnoči je dobila histerični napad. Planila je na svojo spečo sojetnico ter jo hotela zadaviti. Oreskovicova je klicala na pomoč. Prihiti so justični vojaki, ki so rešili še skoraj mrtvo žensko iz rok pobesnele Ledererjeve, katero so zaprli v drugo samotno celico. Proti jutru se je napad ponovil: Ledererjeva je tekala po celici gori in doli, kričala in klicala na pomoč. Nato je imela vizi. Zdelo se ji je, da je v sodni dvorani, odgovarjala je na vprašanje, končno pa je posila s sklenjenimi rokami milosti: »Mlada sem še! Hočem še živeti! Prosim, ne ... prosim, ne ...!« Naslednji dan so ne preoblekli v obleko kaznjence. Tudi to se ni zgodilo brez incidentov. Mici Lederer se ni hotela ločiti od svilene obleke, ki jo je imela na sebi med obravnavo. Sleči so jo morali s silo.

Množestveni dvoboji v Budimpešti. Športnik dr. Viljem Razec je pozval te dni štiri poslanca ogrske zbornice: Juliusa Gömbösa, Belo Danerjo, Nikolaja Budahazyja in Belo Szemereja v odprtem pismu na dvoboje. Poslanci so izjavili, da sprejmejo kontrahozo. Posebno pogumen je Nikolaj Budahazy, ki je izjavil, da sprejme dvoboje pod sledečimi pogoji: trikratna menjava krogel; znano mu pištolo nabaše vsak sam; distanca petnajst korakov. Na zbornišni seji se je več poslancev nad temi pozivi zgražalo. Dejali so, da gre za množestven pokol, ki se odigra v obliki dvobojev ter zahtevali od ministra notranjih del, da dvoboje prepreči.

Povodenj na Japonskem. Iz Tokija poročajo, da je bilo vsled silnih nalivov uničeno važno mesto Magonya. Voda je udrila v več tisoč hiš.

Železnica nesreča v Zagorju. V soboto ob 2. uri ponoči se je zaletel v Zagorju brzovlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 0.58 v na kretnici stoječ vagon, naložen s premogom. Vagon se je razbil, stroj brzovlaka pa tako pokvaril, da so morali pripeljati iz Trbovelj rezervno lokomotivo, nakar je nadaljeval vlak po več kakor dveurni zamudi vožnjo proti Dunaju. Od potnikov ni bil nihče poškodovan, pač pa je povzročila karambola med njimi precejšnjo paniko.

Veliki potresi. V četrtek je bil v vsem severnem delu Portugalske močan potres.

Podrobnosti še niso znane. Na Japonskem je bil v četrtek ponoči ob 1.45 močan potres. V mestu na Gaki je pobegnilo prebivalstvo iz hiš ter prebilo noč na prostem.

Bekars obsojen na smrt. Znaní rumunski boksar Serestier je bil te dni v Nanzyju obsojen na smrt, ker je ubil v prepiru nekoga človeka.

Velike poverebe v Novem Sadu. V državni predlinici svile v Novem Sadu so prišli na sled velikim poverbam. Celokupna poverljiva svota presega 100.000 dinarjev. Več uradnikov je aretiranih.

Tamburašica težko telesno poškodovana. V soboto okrog polnoči so pripeljali na beograjsko rešilno postajo 21 letno tamburašico Danico Dragić, ki je bila polna modrih bunk in prask ter imela tudi pr ubodljajev od noža. Rekla je samo: »ubili so me, mene in žandarja in ...« ter se onemestila. Njene poškodbe so zelo težke. Polijeja je uvedla poizvedovanja.

Areatacija ženskega morilca. V petek je aretovala policija v Milanu trgovca Gregorija, ki je umoril, kakor smo poročali pred približno 14 dnevi svojo ljubico, neko poročeno žensko ter truplo zaprl v kovček.

Umor, nesreča ali samomor? Identiteta mrtveca, ki so ga, kakor smo poročali, našli v četrtek povoženega in strašno razmesarjenega na železniškem tiru v Smarju pri Grosupljem, je ugotovljena. To je upokojeni orožnik in trgovec, oziroma trgovski potnik Stare iz Ljubljane. Če gre za samomor, za nesrečo ali pa za roparski umor, še ni ugotovljeno. Ker niso našli pri njem nobenega denarja ter bi bil moral imeti po zadržilu njegove vdove pri sebi par sto dinarjev, na izključeno, da ga je kdo umoril in oropal ter nato nalašč položil na železniški tir, da fingira nesrečo.

Tragična smrt inženirja. Te dni se je peljal dunajski inženir Weithase v družbi svoje neveste in par prijateljev z nekoga iz leta v velikem motornem čolnu po Donavi. Ker se je čez dan preveč solnčil, ga je začela boleti glava. Zato se je podal v neki stranski prostor. Ker se dalje časa ni vrnil, so šli njegovi prijatelji pogledat, kaj dela. Našli so ga nezavesnega na tleh. Zastrupila ga je ogljikov kisik, ki je izpuhteval iz motorja. Ko so se pripeljali do Nussdorfa, je mogel poklicani zdravnik ugotoviti samo še smrt.

Nenavaden poskus samomora. Na originalen način je hotela napraviti te dni konec svojemu življenju 21 letna dnuarica Antonija Gianchetti. Na dvorišču hiše, v kateri stanuje, si je zadržila okoli vratu pas svoje obleke ter se davila z njim toliko časa, dokler se ni onemogla zgrudila. Neka soseda, ki je to davljenje videla, je priključila ljudi, ki so življenja sito Tončko spravili zopet k zavesti, vendar pa se bo morala zdraviti kakih 8 dni v bolnišnici. Vzrok poskušene samomora so nesrečne družinske razmere.

Pustolovstva Bosanca. Te dni je bil je bil aretovan v Zvorniku 72 letni Vitomir Jovanović. Mož ima za seboj pestro preteklost. Meseca decembra 1918 je pričakal s puško v roki dva kmeta ter ju oropal. Kmalu nato je ogoljufal tri rojake za večjo vsoto denarja, nakar je pobegnil v inozemstvo. Klatil se je v Avstriji, Poljski, Češkoslovaški, Rumuniji in Grški, dokler ni prišel končno domov. Povsodi je puščal za seboj sled. Baval se je z vsemi mogočimi posli: Bil je konduktar, natak, raznašalec časopisov, šofer, dijak itd. Potoval je peš, s avtomobilom, po železnici (z voznim listkom in brez voznega listka), pod železniškim strojem, nekdo pa je pobegnil iz Madžarske v aeroplanu. Živel je od same goljufije in tatvine. Med drugim je ogoljufal tudi našega poslanika v Pragi za 300 Kš. Predstavlja se mu je namreč kot kapetan ter ga nalagal, da mu je bil ukraden ves denar. Na podoben način je ogoljufal leta 1922 našega poslanika v Bukarešti. Pri varšavskem poslaniku mu je izpodletelo. Te dni je bil tako nepreviden, da se je vrnil v Zvornik, kjer ga je dohitela njegova usoda.

Tragedija mladega epileptika. 22 letnega Dalmatina Ivana P. je obdarila narava z vsemi lepotami duše in telesa. Ze od mladih nog je ljubil lepo raščeno dražestno devojko Anko M. Pred par dnevi ga je prišla njegova ljubica v svojo materjo obiskat, da se določi dan poroke. Pri tej priliki je šla trojica na izprehod. Nenadoma pa je dobil mladenič epileptičen napad. Ko se je s penami na ustih zopet zavedel ter videl svojo zaročenko, ki je stala poleg in mlo jokala, je dejal »zbogom za vedno«. Nesrečna deklacija je odšla zopet domov in s poroko ne bo nič.

Ljubljana.

Kongres za proučevanje vzhodnega bogoslovja. Včeraj se je pričel v Ljubljani kongres za proučevanje vzhodnega bogoslovja, katerega se je udeležilo poleg Slovencev tudi okrog 200 zunanjih gostov vseučiliških profesorjev, škofov in drugih visokih cerkvenih funkcionarjev itd. Za važnost kongresa govori dejstvo, da so se udeležili gostje ne samo iz Jugoslavije, temveč tudi iz Češkoslovaške, Poljske, Francije, Anglije, Italije, Rumunije, Carigrada itd. Kongres ima predvsem znanstven pomen in ni namenjen širši javnosti. Vendar se pa vrše tudi razne prireditve za širšo javnost. V nedeljo je bilo v stolnici in v dvorani hotela »Union« več cerkvenih govorov in med drugim tudi pontifikalna maša po vzhodnem obredu. Kongres bo zboroval do incl. srede, ves ta čas se vrše predavanja in razgovori.

Sprejem pri francoskem konzulu. Dne 14. julija ob priliki francoskega narodnega praznika, gosp. Vice-Konzul tukajšnjega francoskega konzulata sprejema oficijelno od 11. do 12. ure. Na ta dan se za stranke ne uraduje.

Nova udobnost na železnici. Odslej bodo v vsakem klesetu direktnih kurznih voz (pri brzovlakih) na razpolago brisače in milo. Te predmete bo imel v oskrbi sprevoznik.

Gospodarstvo.

PERONOSPORA ALI NEPRAVA PLESN NA GROZDJU.

Vaš vednega, skoraj vsakdanjega dežja in posebno vašo večkratno megle je po dolinskih vinogradih napadla grozdnja peronospora, to je ista bolezen, ki jo poznajo vinogradniki na listju pod imenom palež.

Napadene jagode potemne, pozneje počne in odpadejo. Nekatere, bolj drobne jagode kažejo snežnobe, rahli volni podobne kosmiče, to je trose (seme) peronospere, to je isto, kar se pojavi na spodnji strani od paleža (peronospora) napadenih listov v obliki belih lis.

Radi belih kosmičev na jagodah zamenjava mnogi vinogradniki peronosporo na grozdu s pravo plesnijo ali oidijem, kar je seveda pogrešno.

Od prave plesnobe ali oidija napadene jagode nikdar ne odpadejo, ampak ostanejo zelene in izgledajo le, kakor da bi bile s

sivkasto belo (na pr. ajdovo) moko na fino poprašeno. Pozneje postane ta prevleka bolj temnosiva (pepelnata) in jagode razpokajo česar pri nepravni plesni ali peronospori nikdar ni.

Proti pravi plesni oidiju rabimo žveplo ali sulfol, proti nepravni plesni ali peronospori na grozdu pa galico ali nadomestila za galico kot Bosnapasto ali Horstov prašek.

Horstov prašek se je pri letošnjih poskusih dobro obnesel. S pomočjo žveplalnika se z njim popraši rosnje jagode, ki se jih dobro prime in jih prav dobro obvaruje proti peronospori.

B. Skalický, Grm.

Pustolovec Strasnov nadaljuje.

IZDAJALSTVO DR. JOSIPA FRANKA.

Najlepša služba, ki si jo je bilo mogoče misliti v madžarski državni službi, je bila služba šefa tiskovnega urada. To pa iz sledečega vzroka: radi lepega razgleda iz oken

pisarne. Tam sva sedela naslednje popoldne Abranyi in jaz. Kakor neprisiljen in domač, vesel in razposajen je bil »civilizirani« v službi je bil korekten človek, ki se zaveda svojih dolžnosti. Aktov, ki jih je dal svojemu najboljšemu prijatelju v roke, ni izpustil iz oči. Bili pa so tudi krasni eksemplari politične peridije. Zavzemali bi v vsakem političnem muzeju častno mesto. Bila so to zaupna poročila strankinega načelnika dr. Josipa Franka, naslovljena na ogrskega predsednika dr. Wekerleja. Šlo je za madžarske napise na hrvaških postajah. Seve, da se je o tem vprašanju intimo debatiralo v Starčevićevi stranki. Za rezultate intimnih posvetovanj zvedo nasprotniki navadno samo potom idiskreij. V tem slučaju pa je poslal strankin načelnik poročilo na ogrsko vlado. Dr. Frank pravi v poročilu, da bo sicer stranka seveda uvedbi madžarskih napisov hudo oponirala, toda on bo stvar že uredil. Ohladil je z dobrimi besedami in velikimi svotami denarja preveliko gorečnost nekaterih članov stranke. Njegova stranka se torej te obstrukcije, ki bi utegnili postati

ogrski vladi zelo neprijetna, ne bo udeležila. Opozorilo na materijalne žrtve in veliki trud, ki ga je bilo ubogemu strankinemu načelniku treba, da je pripravil svojo stranko do tega sklepa, ni manjkalo v nobenem od teh poročil. Protitež so tvorile vsote, ki so se stekale iz Budimpešte v žep gospoda dr. Franka.

»Ali ti to zadostuje?« je vprašal Abranyi. »Za enkrat pač sem odgovoril. Toda vedel sem, da to nikakor še ne zadostuje, da bi ujel dr. Franka v svoje mreže. Bil sem mnenja, da je treba poiskati potrebnih niti na Dunaju.

»Peljem se za par dni na Dunaj.«
»To je postranska stvar. Prevzel sem mislijo in izvedel jo bom.«
»Dobro, ako bi bil mislil, da nisi zmožen, bi ti stvari ne bi zaupal. Torej na svidenje.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.
Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

»Pojdimo skupaj dalje po njegovi sledi, naši bomo lokomotivo in potem ti plačani, kar zahtevaš.«
»Dolarje?«

Leonor prikima brez pomisleka. Da bo le zopet imela avto, Indijance potem že odpravi.

Prav tako zvit pa je tudi Indijanec, ki ima rajši denar, odeje, orožje in podobno.

»In če dobe beli ljudje svojo lokomotivo, uide ta iznova, tako hitro, da je naši konji ne doidejo.«

»To lahko preprečite, ne izpustite nas preje, ne dovolite nam vstopiti v voz dokler nismo zadostili vašim zahtevam.«

Poglavar se dvigne.

»Odloči naj modri bober, velika lisica ne more.«

Indijanci v nekaj trenutkih pogoltnejo pečeno meso.

»Odvežite nas vsaj, kar tako nas ne smete napraviti za svoje ujetnike!« zakliče Leonor.

»Smemo.«

»Ne smete!«

»Če plačate.«

»Dovolite nam vsaj, da jemo, lačni smo že od davnaj.«

»Bledi ljudje se bodo najedli ob naših ognjih.«

Ujetnikom odvzamejo orožje in se takoj odpravijo. Od orožja imajo dve zračni puški, eno je vrgele proč Georg, to je nosil Charles, Leonor je imela še zračno pištolo v torbi, ki je visela na pasu. Te tri stvari

ogleduje poglavar s prezirljivim pogledom. Preiščejo tudi žep, ki jih imajo moški, a ne odzamejo nič; pričakovali so, da najdejo zaželjene revolverje. Puste jim tudi žepne nože, ki se zde Indijancem igrače, čeprav so bili precej veliki.

»S čim so ustrelili beli ljudje te ptice?«

»S to puško,« odgovori Leonor prisiljena.

»Kje so patrone?«

»Postrelili smo vse patrone,« odgovori pametno Leonor.

Še enkrat obrne poglavar prezirljivo malo puško in jo potem da tovarišu, da jo nese.

En migljaj in odpravijo se na pot: vsak jetnik ima dva Indijanca poleg sebe. Zada vodo konje, ker v gozdu bi jahali le s težavo.

»Taka nesramnost,« se krega Adam v že temnem gozdu, ko se spodtakne ob korenino, »kako naj pa nos nabašem, če imam roke na hrbtu?«

Kmalu zagledajo velik svet. Na planoti v gozdu so postavljeni vigvami, med njimi so ognji, kjer pripravljajo žene zadnji lovski plen, večinoma jelene in antilope. Bivola ni več, ta je le še v coolškem vrtu. Jetnike takoj ločijo in odpeljejo vsakega v drug vigvam.

Ostanimo pri Deaconu, s katerim so ravnali, kakor z ostalimi.

Košček lesa razsvetljuje vigvam, teman Indijanec razloži Deaconu z znamenji, ki jih vsak ume, da bo beg kaznoval s tomahavkom, nato mu odveže vezi, dado mu usnjene hlače, srjco in mokasine, prinesejo mu jedi, in slednjič mu napravijo ležišče iz kož in odej. Indijanec bdi na svojem ležišču; zjutraj pride drugi, prav tako teman in molčeč. Če ga Deacon nagovori,

mu pokaže tomahavk, iz čigar držaja puši; ko ga hoče Deacon stresti za golo ramo in se ga komaj dotakne, dobi tak udar z roko po ustih, da mu takoj počijo ustnice.

Tedaj ima zadosti.

»Jaz vas tožim,« reče še, drugega nič.

Tako mine dan; napoči zopet večer. Deacon leži na odejah, dobro je nasičen, a vseeno misli na New-Yorške lonce; tedaj dvigne nekdo šatorov zastor in v še nekoliko svetel prostor stopi zanemarjen človek, le na laseh je videti, da je kavkaškega plemena.

Bedeči Indijanec pozdravi došleca z lahkim gibom z glavo, ta pa pozorno ogleduje ležečega.

»Za vraga, Artur, ali si res ti?«

Nagovorjeni strmi v govorečega.

»Jaz ne vem...«

»Dick Walton.«

»Dick, jeli mogoče, ti tu!«

Vrskajoč poskoči Deacon kvišku.

Bil je sošolec, s katerim je pa tudi še pozneje v New-Yorku prebil divje dneve. Tudi bogatašev sin, ki je le iz lovske strasti poklicen lovec in nastavljalet pasti, treba bi mu ne bilo. Če je prišel vsakega pol leta v New-York, je zapravljal v enem dnevu obresti, ki jih je dajalo njegovo premoženje in sicer na najbolj blazen način, kakor to stori vsak traper, kadar odda svoj letni plen, le da je ta imel veliko premoženje.

»Pravkar prihajam iz New-Yorka — to smo zopet noreli — še sedaj se ves tresem — iskal sem tebe, ki si prišel iz Pariza — in tedaj sem slišal vse, o avtomobilu — da si se ti z njim odpeljal — in ko sem prišel sem, mi povedo, da imajo jetnike, ki zamorejo biti le oni ljudje iz avtomobila, ki je baje ušel...«

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna besed 50 par.

Oglase

na vse liste naše kraljevine sprejema po originalni ceni. Biro »Reklamac«, Beograd, Knez Mihajlova ulica 110 telefon 2630.

Pišol vseh vrst, suhe gobe, repno seme, kumno, mravljinca jajca in druge pridelke kupuje

SEVER & KOMP., LJUBLJANA. Cene sporočamo na zahtevo.

Potne vizume

od strani konzulatov v Beogradu prekrbuje najhitreje za zelo nizek honorar Biro »Reklamac«, Beograd, št. 2630. Po pošti poslani potni listi se takoj vidirajo in se vrnejo priporočeno z doplačilom stroškov.

Odda se gospodični

mesečna soba z električno razsvetljavo ter hrano. Naslov pove uprava lista.

Najboljši šivalni stroji in kolosa so edino le

Josip Petelinč-a

memke

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

za rodbino, čisti in industrijsko

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pošiljamo v vsako državo. Vrednosti garancija. Delavci na popravila. Na veliko. Telefon 713 Na malo.

Tekstilbazar

Ljubljana, Krekov trg. 10, prvo nadstropje.

prodaja:

FROTIRJE, KREPE, DELENE, CEFIRJE, MIZNE PRTE itd.

po vnovič znižanih cenah.

Akademik

mlad, dobro situiran, želi znanstva z istotako gospodično v starosti od 18 do 22 let v svrhu ženitve. Dopisi pod šifro »Srečen zakon« na upravo »Narodnega Dnevnika«.

Gospodična

počuje citre proti nizkemu honorarju. Gre tudi na dom. Naslov pove uprava lista.

2 trafiki

se oddata v najem na sejmišču ob priliki letošnjega velesejma. Ponudbe naj se predložijo do 11. julija ravnateljstvu velesejmskega urada.

MODNI SALON MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

Ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamačke in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi Popravila se sprejemajo.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno hitrega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 5.—.

Razpošilja društvo:

VRTNARSKA ŠOLA V KRANJUL

Stalna zaloga: Horzmannsky, Korstka, Adria, Bajo, Urbančič, Kana.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU LJUBLJANA, KOLODOVRSKA ULICA 41. Naslov brojavkami »GROM«. Telefon inženirban št. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. B. za ekspresne pošiljke.

Abs. jurist

vstopi v odvetniško pisarno. Cenj. ponudbe prosijo pod šifro »Vestenc« na upravo lista.

Tapetniki!

Morsko travo dobite najceneje pri »Fructuse«, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsako vrstno trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552